

Кочкоров М.

**МЕДИЦИНАЛЫК ЖАРДАМДЫ КҮНДҮЗГҮ ООРУКАНАЛАРДА
ЖҮРГҮЗҮҮНҮН КЕРЕКТӨӨСҮН АНЫКТОО**

Кочкоров М.

**ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПОТРЕБНОСТИ В МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ
В УСЛОВИЯХ ДНЕВНЫХ СТАЦИОНАРОВ**

М. Kochkorov

**DETERMINATION OF NEED FOR MEDICAL AID
IN DAY HOSPITALS**

УДК: 6142:616-082.

Ооруканаларды алмаштыруу мекемелердин керебеттерге болгон муктаждыгын эсептеп чыгуу формуласын аныктап чыгуусу - областар менен райондогу элдердин санына карап жасалат.

Негизги сөздөр: оорукана, күндүзгү жардам, керебеттер саны.

В данной статье отражена модель амбулаторно-поликлинической помощи населению, как основного элемента многоуровневой системы оказания медицинской помощи населению, стационарозамещающих технологий лечения, позволяющие оптимизировать внегоспитальную помощь, и даны методические подходы к определению потребности взрослого населения в объемах стационарозамещающих технологий.

Ключевые слова: больница, дневной стационар, количествооек.

This article shows the model of outpatient care to the population as the main elements of the multi-level system of rendering medical care, inpatient treatment technologies, allowing optimizing community-acquired aid, and given the methodological approaches to determining the needs of the adult population in the volume of hospital technology.

Key words: hospital, day hospital and number of beds.

Изилдөөнүн максаты:

Базар экономикасынын шарттарында медициналык мекемелердин түзүлүштөрүнүн кайра пайда болушун ар тараптуу талдап, тастыктап чыгуунун жыйынтыктары менен калкка көрсөтүлүп жаткан медициналык, ооруну алдын алуучу мекемелердин уюштурулуучу – иш аракеттенүү моделин иштеп чыгуу. Элдин талабы керебетке болгон муктаждыгы, математикалык модуль менен чечүү керектигин изилдеп берилди.

Максат:

1. Медициналык мекемелердин кайра калыбына келтирүү жана ооруну алдын алуу иштерин жүргүзүүдөгү мүмкүнчүлүктөрүн, сапатын аныктоо.

2. Ооруканалардын жана оорукананы алмаштыруучу медициналык жашоо тиричиликтик жардамдарды уюштуруунун үлгүсүн иштеп чыгуу, бюджетке экономдоо.

Медициналык жардамды күндүзгү ооруканаларда жүргүзүүнүн керектөөсүн аныктоо. Саламаттык сактоо мекемелерин каржылоо начарлаганга байланыштыруу, бул тармакта уюштуруу иштери начар абалга кетип, көпчүлүк медициналык жардам

көрсөтүү төлөө жолго түшүп, кымбат баалуу жолдорду пайдалана башташты. Базар экономикасына өтүүнүн бирден бир себеби саламаттык сактоо системасында элдерге эң татыктуу, жогорку деңгелде медициналык жардам берүү болуп саналат. Ошого байланыштуу саламаттык сактоо системасын кайрадан түзүүнүн кезегин максаты оору сыркоону азайтуу жана ден-соолукту чындоо болуп эсептелет. Негизги максатынын бири болуп оору-сыркоолорго катасыз, туура медициналык жогорку деңгээлдеги, сапаттуу жардам көрсөтүү керек, ушуга карата атайын программа иштеп чыккан.

Саламаттык сактоодо финансылык абалынын начарлыгынан жыйынтыгында тармактын уюштуруучулук структурасынын жана анын медициналык жардам менен акы төлөнүүчү тейлөөлөрдүн кымбат түрлөрүн көрсөтүүгө багытталган чыгымдарга мүнөздүү экенин байкалган. Рынок мамилелерине өтүүгө байланыштуу кайра түзүүдө социалдык экономикалык жана саясий саламаттык сактоо тармагы калкка медициналык жардамды тийиштүү деңгээлде көрсөтүү мүмкүнчүлүгүн алууга мажбурлайт.

Элдин талабын керебетке болгон муктаждыгы, математикалык модуль менен чечүү керек.

Модульду түзгөнгө керек болгон маалыматтар:

- элдин саны уулу кишилердин саны жөнүндөгү маалымат;

- өтүшүп кеткен оорулардын саны жөнүндөгү биринчи жолу дарыгерлерге кайрылгандар жөнүндө;

- ооруканалардан бир жыл мурун чыгып кеткендер жөнүндө;

- күндүзгү дарылоо мекемесиндеги бир жыл мурдагы керебеттердин иштеши жөнүндөгү маалымат.

Модульду түзгөнгө белгилейт **А, Б, В жана С** блок түрүндө керебеттердин санын кайсыл областка канча керебет керегин аныктаганга. Изилдедик: Чуй областынын элинин саны - 761.900 адам орточо саны деп алдык 2012-жылды.

N - элдин саны, **p1** - аныкталган биринчи жолу оорусу менен кайрылган оорулар.

А-блок – талабы госпиталда дарылоого жана оорукана алмаштыруу мекемесинде биринчи жолу өтүшүп кеткен оорулары менен.

В-блок – талабы дарылоого госпитал менен оорукана алмаштыруу мекемесинде ооруларды экин-

чи жана кайра оорулары менен кайрылгандарды дарылоо.

С-блок – талабы дарылоо керек оорукана алмаштыруучу мекемеде ооруларды дарылоону аягына чыгаруу үчүн.

А – дарылоого госпиталга жана күндүзгү дарылоо мекемесине биринчи жолу дарылоого өтүшүп кеткен оорусу менен кайрылгандар.

В – дарылоого госпиталдык күндүзгү дарылоо мекемесине кайра кайрылып экинчи, үчүнчү жолу дарыланганга өтүшүп кеткен оорулары менен келгендер.

С – күндүзгү дарылоо мекемелерине дарыланууга айыгып кеткенге чейин.

Блок А

А. 1 – дарыланууга госпитал менен күндүзгү дарылоо мекемесине, керектегендер.

$$n_{A.1} = p_1 \times N \times c_1 / 100 = 6,8 \times 761900 \times 0,3 / 1000 = 155 \text{ адам}$$

- оорулары өтүшүп кеткенин биринчи жолу кайрылгандар (жадыбал 1).

N - областагы улуу элдин орточо саны.

C1 - пландын негизиндеги 30,0% салыштырмалуу госпиталга жаткырылгандардын саны.

А. 2 – күндүзгү дарылоо мекемелерде дарыланган оорулардын талаптары.

$$n_{A.2} = p_1 \times N \times c_1 \times 11 / 100 = 6,8 \times 761900 \times 0,3 \times 0,2 / 1000 = 31 \text{ адам.}$$

11-салмак салыштырмалуу (в долях от единицы) госпиталга жаткырылган оорулардын санын жиберет оорукана алмаштыруу мекемесине болгон талаптары (20,0%).

Блок В

В. 1 – дарыланууга оорулардын госпитал менен оорукана алмаштыруу жана күндүзгү дарылоо мекемесине.

$$N_{вв.} = p_2 \times N / f \times 1000 = 163,0 \times 761900 / 2,7 \times 1000 = 5913 \text{ адам.}$$

p 1 – өтүшүп кеткен оорусу менен кайра кайрылып келген мурдагы белгилүү оорусу менен (таблицада берилген. $4.8711,0 + 7236,3 - 362,2 = 315,7$).

N - Уулу адамдардын орточо элдин саны

f - (3-жадыбалда) орточо кайталап кайрылгандар.

В.2 - күндүзгү дарылоо мекемесине кайрадан кайрылып келген оорулардын талабы салыштырмалуу (в долях от единицы) жаткырылган күндүзгү

$$n_{B.2} = p_2 \times N \times L_2 / f \times 1000 = 315,7 \times 761900 \times 0,3 / 2,1 \times 1000 \text{ адамдар.}$$

дарылоо ооруканасына ооруканага жана күндүзгү дарылоо ооруканасына ооругандардын арасынан талап кылуучулар оорукана менен күндүзгү дарылоо мекемеге (30,0%).

где L2 – удельный вес (в долях от единицы) госпитализированных на

Блок С

С. 1 – талабы ооруканадан чыгарылгандардын дарылоо керектери күндүзгү дарылоо мекемесинде.

$$N_{с.1} = G \times 13 = 363109 \times 0,055 = 1997 \text{ адам.}$$

- ооруканадан чыгарылгандарды дарылоо мекемесинде дарылануусун керектөөсү.

$$31 + 3391,0 + 1997 + 5419 \text{ адам.}$$

Күндүзгү дарылоо мекемесинде дарылоого муктаждар = 5419 адам.

Ооругандардын күндүзгү дарылоо ооруканасына керебетке болгон муктаждыгы керебеттин иштешине алганда – (2012-ж.) 22 ооруну түзгөндө; $5419 / 22 = 246$ керебет керек болмок.

Ал эми күндүзгү дарылоо мекемеде жана ооруканада дарылоонун чыгымы;

- Үй-бүлө медицина борборунда дарыланган оорунун кетирген акча каражаты – 246 керебетке $X 300 \text{ сом} = 638,00 \text{ сом.}$

Ооруканада дарыланса - 246 керебетте дарыланганга кеткен акчасы – $246 \times 57 \text{ сом} = 1402,20 \text{ сом.}$

$$N = (p_1 \times N \times c_1 \times 11 / 1000) + (p_2 \times N \times 12 / f \times 1000) + (G \times 13).$$

Ооруларды бөлүштүрүү керек оорукана алмаштыруу мекемеге оорулууларынын түрлөрү менен стадиясына карап (үйүнө барып дарылоо күндүзгү дарылоо мекемесинде) мисалы күндүзгү дарылоо мекемесине жиберилди 30,0% оорулуу.

Күндүзгү дарылоо мекемесине калды 4506 адам талап кылынмак $4506 : 22 = 204$ керебет.

Литература:

1. Вялков А.И. О формировании системы государственных гарантий обеспечения граждан РФ бесплатной медицинской помощью (Экономика здравоохранения. – М., 1998.
2. Лисицын Ю.П. и соавторы. Дифференцированный подход к оплате медицинских услуг и лекарств // Экономика здравоохранения. - М.1997.

Рецензент: д.м.н., профессор Канаев Р.А.